

1. 11. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Vláda schválila tři strategie pro moderní a spravedlivou justici | Nový zákon o kybernetické bezpečnosti dopadne na tisíce subjektů | Prezident ocenil 28. října Otakara Motejla a Gerhardta Bubníka | Advokáti mohou provádět prohlášení o pravosti elektronického podpisu | Zákon má lépe chránit spotřebitele u finančních služeb na dálku | Přelomový verdikt: i neživou přírodu v Krkonoších je třeba chránit | Za nájemnou vraždu v pražském parku padly výjimečné tresty

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

STAN navrhne Rakušana do vedení Sněmovny po odchodu z vlády

Hnutí STAN hodlá nominovat svého předsedu a dosavadního ministra vnitra Víta Rakušana na post místopředsedy Poslanecké sněmovny, ovšem až poté, co přestane být členem vlády, aby nebyl v kolizi s Ústavou. Ustavující schůze nové Sněmovny bude pokračovat příští týden a poslanci mají volit předsedu dolní komory a místopředsedy - podle dohody vznikající koalice ANO, SPD a Motoristů mají být místopředsedové čtyři (o dva méně než dříve), z toho dva z nové vládní koalice a dva z opozice (ODS a STAN). ODS avizovala nominaci dosavadního místopředsedy Jana Skopečka, STAN již dříve oznámilo jako svého kandidáta Rakušana. Předsedou Sněmovny se má stát předseda SPD Tomio Okamura na základě koaliční dohody vítězných stran.

Schillerová: Chystaná EET zohlední drobné živnostníky

Místopředsedkyně ANO Alena Schillerová prohlásila, že nová verze elektronické evidence tržeb (EET), kterou plánuje zavést rodící se vláda ANO, SPD a Motoristů, bude obsahovat výjimky pro malé živnostníky a příležitostně přivýdělky. Nový systém EET by měl začít platit od ledna 2027. Koalice podle ní také hodlá od roku 2027 obnovit tzv. školkovné, původní podobu slevy na nepracujícího manžela či manželku a prosadit výraznější valorizaci důchodů. Potřebné finance chce budoucí kabinet získat účinnějším bojem s šedou ekonomikou, snížením provozních výdajů státu a nastartováním ekonomiky.

Vláda schválila tři strategie pro moderní a spravedlivou justici

Vláda na návrh ministryně spravedlnosti Evy Decroix dne 29. října schválila tři zásadní strategické dokumenty, které určují směřování české justice, vězeňství a Probační a mediační služby v následujících letech. Jde o materiály Pilíře trestní politiky, Koncepti rozvoje vězeňství do roku 2035 a Koncepti rozvoje probace a mediace do roku 2035, jejichž cílem je zajistit, aby tresty dávaly smysl,

oběti trestných činů měly oporu a pachatelé měli šanci na nápravu a návrat do běžného života. Podle ministryně Decroix nemá být trestní politika jen o trestání – strategie kladou důraz i na spravedlnost, lidský přístup a efektivitu justice. Dokumenty reagují např. na problém přeplněnosti věznic a potřebu modernizace vězeňství a prosazují širší využití restorativních přístupů v trestní justici i posílení podpory obětí.

NSS: Kampaň SPD připomínala totalitní propagandu, volby nerušil

Nejvyšší správní soud (NSS) zhodnotil povolební stížnost směřující proti kampani hnutí SPD a uvedl, že zobrazování migrantů v kampani SPD se podobá tomu, jak příslušníky jiných ras a tříd vykreslovala nacistická a komunistická propaganda. Soud v rozhodnutí ostře kritizoval podněcování nenávisti ve volební kampani a zdůraznil, že takové počínání je v demokratických volbách nepřijatelné s ohledem na historickou zkušenost s totalitní propagandou. Stížnost voličky ze Středočeského kraje ale NSS zamítl, protože se nepodařilo prokázat hrubé ovlivnění výsledku voleb, což je podmínkou pro zásah soudu do voleb. Soud konstatoval, že kampaň vypovídá spíše o samotném hnutí SPD, ostatní politické subjekty na ni měly možnost reagovat a voliči si nakonec sami udělali úsudek.

Prezident ocenil 28. října Otakara Motejla a Gerhardta Bubníka

Česká republika si 28. října připomněla 107. výročí vzniku samostatného Československa a u této příležitosti prezident Petr Pavel večer na Pražském hradě vyznamenal, za účasti řady představitelů státu a veřejnosti, celkem 48 osobností. Řád Tomáše Garrigua Masaryka prezident udělil in memoriam JUDr. Otakaru Motejlovi – někdejšímu ministru spravedlnosti, předsedovi Nejvyššího soudu, advokátovi a prvnímu veřejnému ochránci práv – za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie, humanity a lidských práv. Medaili Za zásluhy obdržel mimo jiné JUDr. Gerhardt Bubník, právník a advokát, bývalý krasobruslařský funkcionář a mezinárodní rozhodčí, za zásluhy o stát v oblasti sportu a práva, zejména v boji proti dopingů.

Nový zákon o kybernetické bezpečnosti dopadne na tisíce subjektů

Od listopadu vstupuje v účinnost nový zákon o kybernetické bezpečnosti, jímž ČR implementuje unijní směrnici NIS2 – ten se dotkne 6 000 až 10 000 subjektů napříč odvětvími. Dosud byly kyberbezpečnostní standardy spíše doménou IT oddělení, nově se z nich však stává právní a manažerská otázka nejvyšší úrovně řízení. Členové statutárních orgánů ponese osobní odpovědnost za soulad svých společností se zákonem a firmám budou hrozit pokuty až 250 milionů Kč (nebo 2 % ročního obratu) – samotným manažerům pak sankce až 20 milionů Kč. Řada firem přitom možná netuší, že se na ně přísnější povinnosti vztahují; budou muset provést tzv. samoidentifikaci, registrovat se u NÚKIB a zavést širokou škálu bezpečnostních opatření od řízení rizik po hlášení incidentů. Odborníci upozorňují, že ČR zavedení NIS2 oproti původnímu termínu o více než rok zpozdila a dokonce pravidla „vylepšila“ nad rámec směrnice, což sice zvýší úroveň bezpečnosti, ale také administrativní zátěž a náklady pro firmy.

Zákon má lépe chránit spotřebitele u finančních služeb na dálku

Vláda 29. října schválila návrh zákona, který do českého práva zavádí pravidla evropské směrnice o spotřebitelských smlouvách na dálku (tzv. DMFS). Cílem je zajistit větší ochranu spotřebitelů při online sjednávání finančních služeb – návrh rozšiřuje informační povinnosti poskytovatelů, posiluje právo spotřebitele na odstoupení od smlouvy a stanovuje požadavky na srozumitelnou prezentaci podmínek. Novinkou bude tzv. odstoupovací tlačítko, které spotřebitelům výrazně usnadní možnost do 14 dnů zrušit smlouvu uzavřenou po internetu. Zákon zároveň uloží poskytovatelům povinnost zajistit, aby jejich weby a aplikace byly přehledné a neobsahovaly manipulační prvky nebo tzv. dark patterns, jež by mohly zákazníka neférově ovlivňovat při rozhodování. Nová úprava by měla vstoupit v účinnost 19. června 2026, jak požaduje zmíněná unijní směrnice.

Začne platit novela o udržitelných palivech v letectví

Od 1. listopadu vstupuje v účinnost novela zákona o civilním letectví, která v reakci na unijní nařízení zavádí povinné minimální podíly udržitelných leteckých paliv (SAF) a jejich postupné navyšování. Nařízení EU z roku 2023 známé jako ReFuelEU Aviation si klade za cíl nastavit rovné podmínky pro používání leteckých paliv v Evropě a postupně zvyšovat podíl SAF, aniž by docházelo k nežádoucím dopadům na konkurenceschopnost letecké dopravy. O dodržování těchto povinností budou dohlížet Úřad pro civilní letectví a Státní energetická inspekce; provozovatelé letadel budou mít povinnost čerpat na vybraných letištích minimálně stanovené množství paliva s příměsí SAF a dodavatelé paliv budou muset na trh dodávat stále vyšší procento udržitelných paliv. Nové požadavky se nevztahují např. na vojenské či záchranné lety a budou mít dopad i na výrobce paliv, kteří budou muset investovat do kapacit – to se pravděpodobně promítne do ceny paliva. Tato legislativa je součástí balíčku Fit for 55, jehož cílem je dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050.

ESLP odmítl stížnosti na českou justici ve věci mládeže a přístupu k ÚS

Evropský soud pro lidská práva (ESLP) ve Štrasburku odmítl dvě stížnosti proti České republice týkající se práva na spravedlivý proces. V případě Hlaváček vs. ČR posuzoval ESLP řízení proti 11letému chlapci, jemuž české soudy za čin, který by u dospělého byl trestným činem omezování osobní svobody, uložily pouze napomenutí – ESLP rozhodl, že takové řízení není nutno považovat za trestní obvinění, a dítě tedy nemusí mít všechna procesní práva obžalovaného v trestním řízení. V řízení Crites a Rabinovitz vs. ČR stěžovatelé namítali, že jim Ústavní soud odepřel právo na přístup k soudu, když odmítl jejich ústavní stížnosti pro nevyčerpání dovolání; ESLP shledal, že požadavek předejít před Nejvyšším soudem důvody přípustnosti dovolání (a sankce v podobě nepřípustnosti následné ústavní stížnosti při jejich neuvedení) není sám o sobě v rozporu s Úmluvou. Cílem tohoto pravidla je zabránit zahlštění Ústavního soudu a zajistit efektivní fungování justice, přičemž stěžovatelé zastoupení advokátem si měli být vědomi formálních náležitostí dovolání. ESLP uzavřel, že Ústavní soud v daném případě nepostupoval přehnaně formalisticky ani nepřiměřeně, a označil stížnost za zjevně neopodstatněnou.

Advokáti mohou provádět prohlášení o pravosti elektronického podpisu

Od 22. října mají advokáti nově možnost provádět tzv. eLegalizaci, tedy prohlášení advokáta o pravosti elektronického podpisu. Tuto službu zavedl zákon č. [73/2025](#) Sb., kterým se mění zákon o advokacii a některé další zákony – do zákona o advokacii byl vložen nový § 25a. Advokát může v rámci eLegalizace k elektronicky podepsanému dokumentu připojit ověřovací doložku s prohlášením o pravosti podpisu. Vlastní provedení eLegalizace probíhá prostřednictvím aplikace CzechPOINT@office, do níž již nyní advokáti přistupují například kvůli autorizované konverzi dokumentů. Česká advokátní komora k této novince zveřejnila uživatelskou příručku a připravuje podrobnou metodiku, aby advokátům usnadnila využívání nové služby.

Europol volá po jednotném postupu EU proti podvodům s falešnou identitou

Evropská policejní agentura Europol vyzvala k celounijní koordinované reakci na tzv. spoofing, což je sofistikovaná forma podvodu spočívající ve falšování identity v digitálním prostředí. Typicky jde o situace, kdy podvodník telefonuje nebo posílá SMS jménem důvěryhodné instituce (např. banky či policie) s cílem vylákat z oběti peníze nebo osobní údaje – pachatelé často napodobí oficiální telefonní číslo, takže hovor vypadá věrohodně. Podle Europolu jsou telefonní hovory a zprávy primárním vstupním bodem těchto podvodů a tvoří 64 % hlášených případů. Tyto podvody způsobují značné finanční i společenské škody, odhadem se ročně připraví oběti po celém světě o 850 milionů eur (přes 20 miliard Kč). Europol proto apeluje na posílení spolupráce mezi státy EU, sblížení vnitrostátních pravidel a vytvoření celoevropských mechanismů pro sledování podvodných hovorů – cílem je ztížit zločincům zneužívání falešných identit a zároveň usnadnit vyšetřovatelům rychlou přeshraniční akci.

NSS: Výpadky eDokladů volby neovlivnily, příprava byla nedostatečná

Nejvyšší správní soud posuzoval stížnost voliče týkající se výpadků aplikace eDoklady během volebního víkendu. Dospěl k závěru, že výpadky měly na výsledek hlasování zřejmě jen zanedbatelný vliv. Podle NSS je vysoce pravděpodobné, že pokud voliči nemohli prokázat totožnost pomocí mobilní aplikace, použili prostě klasický občanský průkaz – dopad v podobě nemožnosti volit tedy byl velmi pravděpodobně minimální. Soud zamítl stížnost, protože její autor neprokázal, že by kvůli výpadku opravdu někdo nemohl odvolit (neuváděl ani žádného konkrétního takto postiženého voliče). Zároveň však NSS vyjádřil podiv nad nedostatečnou přípravou digitálního systému na volby – zdůraznil, že volbám má vždy předcházet důkladné prověření funkčnosti celého procesu, neboť jakékoliv pochybení, byť „jen“ technické, může narušit legitimitu voleb a důvěru veřejnosti v jejich výsledek. V důsledku problémů s eDoklady po volbách rezignoval šéf Digitální informační agentury Martin Mesršmíd, přičemž za příčinu výpadků označil chybný odhad zájmu uživatelů o aplikaci během voleb

Přelomový verdikt: i neživou přírodu v Krkonoších je třeba chránit

Nejvyšší správní soud (NSS) rozhodl přelomově ve prospěch Správy Krkonošského národního parku (KRNAP) ve sporu se stavebníkem, který plánoval výstavbu rodinného domu v Peci pod Sněžkou na pozemku s ledovcovou morénou. Podloží daného pozemku tvoří moréna (kamenný val po činnosti ledovce) – a právě tato neživá přírodní památka je předmětem ochrany parku. Správa KRNAP vydala v roce 2021 k záměru nesouhlasné stanovisko s odůvodněním, že moréna představuje nespornou přírodní hodnotu vědeckého i ochrannářského významu, a krajský soud následně potvrdil, že zákaz stavby byl oprávněný. Developer neuspěl ani s kasační stížností u NSS – soud potvrdil, že ochrana přírody se nevztahuje jen na „kytičky a ptáčky“, ale i na samotné geologické dědictví, které tvoří základ krkonošské krajiny. Ředitel KRNAP Robin Böhnisch označil tento verdikt za přelomový pro ochranu neživé přírody obecně, neboť soud uznal argumentaci Správy podloženou výsledky vědeckého monitoringu jako nezpochybnitelnou.

Lotyšsko odhlasovalo odstoupení od Istanbulské úmluvy

Lotyšský parlament ve čtvrtek 30. října odhlasoval odstoupení od tzv. Istanbulské úmluvy (Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí). Pokud rozhodnutí schválí i lotyšský prezident, stane se Lotyšsko prvním členským státem EU, který od této úmluvy odstoupí. Pro odstoupení hlasovalo 56 poslanců, proti bylo 32; ve středu večer před hlasováním proti kroku protestovalo v Rize kolem 5 000 lidí, což byla jedna z největších demonstrací v zemi za poslední roky. Kritici úmluvy v Lotyšsku tvrdí, že zavádí pojem genderu jako sociální konstrukt nad rámec biologického pohlaví, a argumentují, že stávající vnitrostátní zákony dostačují k řešení domácího a genderově podmíněného násilí. Opačný názor zastávaly dvě ze tří vládních stran, takže hlasování odhalilo trhliny v tamní koalici – zvláštní zmocněnkyně OBSE varovala Lotyšsko před porušením mezinárodních závazků. Pro kontext: Turecko jako první země úmluvu vypovědělo v roce 2021; Česká republika Istanbulskou úmluvu sice podepsala v roce 2016, dosud ji však neratifikovala.

Za nájemnou vraždu v pražském parku padly výjimečné tresty

Městský soud v Praze uložil výjimečné tresty odnětí svobody na 28 a 25 let Richardu Svobodovi a Olegu Fedorovovi za nájemnou vraždu Arména, jehož tělo pachatel zakopal v lesoparku Vidoule v Jinonicích. Podle nepravomocného rozsudku si 43letý restauratér Svoboda (Armén s českým občanstvím) objednal odstranění svého krajana a konkurenta v byznysu – 35letý Moldavan Fedorov oběť vylákal v noci 4. května 2023 do parku pod záminkou schůzky, spoutal ji (vydával se za policistu) a v připravené jámě ji zavraždil a zasypal. Oba obžalovaní vinu popírají; soud je uznal vinnými též z plánování další vraždy, která se nakonec neuskutečnila. Soud zároveň potrestal další dva obžalované – Ukrajince Romana Osypčuka a Čecha Jiřího Seltenreicha – tresty 15 a 6 let vězení za loupež a další delikty spojené s případem. Soudní senát vyhověl návrhu trestů požadovaných státní zástupkyní; mimo nepodmíněných trestů nařídil také vyhoštění Osypčuka z ČR na neurčito, ústavní léčení pro toxikomana Seltenreicha a povinnost Svobody s Fedorovem společně uhradit pozůstalým zavražděného muže nemajetkovou újmu šest milionů korun.

Vyšlo na epravo.cz:

Zjišťování věku na online platformách a ochrana nezletilých

Akt o digitálních službách (Nařízení (EU) 2022/2065 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (DSA) ukládá poskytovatelům online platform dostupných dětem povinnost zajistit ochranu nezletilých. Tato povinnost je výslovně zakotvena v článku 28 DSA, který ukládá přijmout „vhodná a...

Povinnost zaměstnavatele přispívat na produkty spoření na stáří zaměstnanců, aneb jak může být risk pro někoho zisk!

Máte ve své společnosti zaměstnance zařazené ve III. kategorii rizikové práce? Pokud ano, tento článek je určen právě vám. Pro tyto zaměstnance může být nově jejich riziková práce ziskem. Konkrétně ve formě nároku na povinný příspěvek zaměstnavatele na produkty spoření na stáří.

Švarcsystém a jeho daňová rizika u dodavatelů i odběratelů služeb

V posledních letech se stále častěji setkáváme s využíváním nelegálního zaměstnávání, známého pod pojmem švarcsystém. V tomto modelu vykonává fyzická osoba, zpravidla osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ), práci pro firmu za podmínek, které odpovídají klasickému zaměstnaneckému vztahu, ale mezi stranami není uzavřena pracovní smlouva. Tímto...

Judikatura ÚS ve věci udělování státního občanství

G. Jellinek definoval tzv. triádu, tedy tři základní prvky existence státu. Jedná se o státní území, státní lid a o organizaci sloužící k výkonu státní moci. Bez státního občanství by tedy triáda nebyla úplnou a stát by nemohl existovat. Státními občany rozumíme dle Jellinka „fyzické osoby, které jsou bezprostředně se státem spjaty právně...

Bitva o sportovní data a technologie: Strava a Suunto proti Garminu

Technologický obr Garmin čelí možná největší právní výzvě své historie. Strava, přední platforma pro sledování sportovních výkonů podala proti Garminu žalobu pro porušení patentů a dohody o sdílení dat. Krátce poté se do boje přidalo Suunto, finský výrobce hodinek, který Garmin obvinil z nelegálního využití svých...

JIRÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ŘÍJEN 2025

Veřejné zakázky nejsou doménou pouze formálních požadavků, ale především férového přístupu k dodavatelům. „Smluvní podmínky už nejsou nedotknutelné,“ říká advokát Jiří Harnach ve své říjnové přednášce. Rozebírá čtyři klíčová rozhodnutí, která potvrzují, že soudy i úřady dnes přistupují k právu v oblasti zakázek s důrazem na proporcionalitu.

Stabilizace úrokových sazeb hypotečních úvěrů a jejich vliv na trh nemovitostí

V roce 2025 se situace na českém hypotečním trhu po výrazných turbulencích uplynulých let poznamenaných vysokou inflací, růstem úrokových sazeb a nejistotou na finančních trzích, začíná stabilizovat. Česká národní banka udržuje od jara 2025 dvoutýdenní repo sazbu na úrovni 3,50 %, což odpovídá spíše neutrálnímu nastavení měnové...

Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie

Fotbaloví agenti zastupují fotbalisty při jednání s kluby o přestupech či prodloužení smlouvy a jsou tak důležitou součástí fotbalového prostředí. V prosinci 2022 schválila Mezinárodní federace fotbalových asociací (Fédération Internationale de Football Association; dále jen „FIFA“)[1] nová pravidla pro fotbalové agenty (FIFA Football Agent...

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc září 2025

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za září 2025. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

Prověřování zahraničních investic v EU: současný rámec, česká praxe a očekávané změny

Uvažujete či jednáte o investici přímo či nepřímo pocházející ze země mimo EU? Zjistěte, jaký je evropský právní rámec prověřování přímých zahraničních investic, na co je potřeba si dát pozor při plánování přímé zahraniční investice konkrétně v České republice, a jaké změny nás na evropské úrovni v dohledné době mohou...

10 otázek pro ... Milana Rákosníka

Milan Rákosník, partner advokátní kanceláře Clifford Chance Prague Association. Díky svému zapojení v řadě realitních a finančních transakcí v České republice i v širším regionu je klíčovým členem pražské kanceláře. Specializuje se na realitní M&A, správu aktiv a development napříč všemi realitními sektory - obchody, kanceláře a logistika a...

Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024

Lichva je v českém právním řádu tradičně považována za právně i morálně závadové jednání, a to především z důvodu zneužití slabosti jedné smluvní strany k dosažení nepřiměřeného prospěchu druhé smluvní strany. Tento institut má své zakotvení v ustanovení § 1796 zákona [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen...

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamýšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamena bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)